

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH” broj 95/12), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH” broj 96/13), a u skladu sa članom 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH”, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2014. GODINU I POSTIZBORNOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA – OPĆI IZBORI 2014. GODINE **STRANKE DEMOKRATSKE AKCIJE**

Broj: 03-07-6-256/15
Sarajevo, 24.06.2016. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS REVIZIJE	5
Predmet revizije	5
Cilj revizije	5
Obim revizije	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	6
5.1. NALAZI	6
5.2. PREPORUKE	10

MIŠLJENJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke demokratske akcije za 2014. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2014. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garanciju da je stranka postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu, utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije prekršila odredbe člana 5. stav (4), člana 6. stav (2), člana 11. i člana 12. stav (1), stav (3) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Stranka demokratske akcije u 2014. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke demokratske akcije za 2014. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2014. godine.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka. Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu, Stranka demokratska akcije se finansirala iz sljedećih izvora¹:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Učešće u izvorima finansiranja (%)
1.	Članarina	85.909,09	1,76%
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	1.393.102,55	28,55%
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	173.812,70	3,56%
4.	Prihodi od imovine (3-c)	40.430,00	0,83%
5.	Prihodi od pr.lica (3-d)	0,00	0,00%
6.	Prihodi od poklona (3-e)	55.205,41	1,13%
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	3.036.305,45	62,22%
8.	Prihodi od propag. (3-g)		0,00%
9.	Ostali prihodi	95.172,88	1,95%
I	Ukupni prihodi (1-9)	4.879.938,08	100,00%
II	Kreditno zaduženje kod banaka	0,00	0,00%
	Izvori finansiranja (I+II)	4.879.938,08	100,00%

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Stranka demokratska akcija je ostvarila rashode u iznosu od 4.878.985,53 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Stranka demokratske akcije. Skraćeni naziv stranke je SDA.

Stranka demokratske akcije upisana je u registar udruženja kod Višeg suda u Sarajevu, rješenjem broj: R-I-7/90 od 13.06.1990. godine.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, Mehmeda Spahe 14.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Bakir Izetbegović, predsjednik.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2014. godinu je Amir Zukić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu, organizacionu strukturu Stranke demokratske akcije čine:

- Centrala SDA,
- 9 kantonalnih odbora,

¹ Podaci iz korigovanog obrasca 3 (izvori finansiranja) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu, koji je dostavljen dana 21.06.2016. godine.

- 6 regionalnih odbora,
- Gradski odbor Mostar,
- 118 općinskih organizacija i
- SDA Brčko Distrikt BiH.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj Stranke demokratske akcije za 2014. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2014. godine i to sljedećih organizacionih dijelova političke stranke:

- Centrale Stranke demokratske akcije Sarajevo,
- Kantonalnog odbora Stranke demokratske akcije Unsko-Sanskog kantona i
- Općinskog odbora Stranke demokratske akcije Tešanj.

Cilj revizije je da se na osnovu provedenih revizijskih procedura pribave revizijski dokazi, koji će revizoru omogućiti da izrazi mišljenje o tome da li je Stranka demokratske akcije u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i članom 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Obim revizije finansijskih izvještaja Stranke demokratske akcije obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta i troškove izborne kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka obavila je reviziju i pregled finansijskih izvještaja Stranke demokratske akcije u periodu od 2004. do 2013. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama stranci. Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2013. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke demokratske akcije sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da vodi potpune evidencije o priložima, da priloge fizičkih lica uplaćuje isključivo na transakcijski račun centrale stranke, da uspostavi adekvatne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama u svojim poslovnim knjigama i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2014. godinu, utvrđeno je da Stranka demokratske akcije nije ispoštovala ranije date preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Stranka demokratske akcije prekršila je odredbu člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.²

Stranka demokratske akcije nije u poslovnim knjigama evidentirala nenovčane donacije po osnovu besplatnog korištenja poslovnih prostora, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Na osnovu akta Općine Bosanska Krupa broj: 01/IV-058/15 od 18.05.2015. godine, utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije koristila, bez naknade, prostorije u vlasništvu Općine Bosanska Krupa, površine 42,40 m².
- Uvidom u Ugovor o davanju na korištenje poslovne prostorije od 20.09.2013. godine, utvrđeno je da je u izvještajnom periodu Općinski odbor Stranke demokratske akcije Gradačac koristio, bez naknade, prostorije u vlasništvu Općine Gradačac, površine 56,64 m².
- Stranka demokratske akcije je koristila bez naknade poslovni prostor površine 14,85 m², koji je u vlasništvu Opštine Srebrenica.³
- Na osnovu podataka koje je dostavila Stranka demokratske akcije, utvrđeno je da je stranka na osnovu Odluke o dodjeli na korištenje poslovnih prostorija broj: 01-05-658-2/02 od 31.12.2002. godine, koristila bez naknade poslovnu prostoriju Općine Fojnica, površine 26,78 m².
- Prema podacima koje je dostavila Općina Ilijaš dana 07.05.2015.godine, Stranka demokratske akcije je u periodu od 01.01. do 31.12.2014. godine koristila, bez naknade, kancelarijski prostor nad kojim pravo raspolaganja ima Općina Ilijaš, površine 37,96 m².
- Uvidom u Odluku o dodjeli na korištenje poslovnih prostorija bez naknade broj: 02-02-535-3/13-VI od 28.03.2013.godine, utvrđeno je da Općinski odbor SDA Jablanica koristi poslovni prostor u vlasništvu Općine Jablanica, površine 25,35 m², bez naknade.
- Općinski odbor SDA Hadžići je na osnovu rješenja Općine Hadžići od 06.06.1996. godina koristio prostorije u vlasništvu Općine Hadžići, bez naknade.
- Prema podacima koje je na zahtjev Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine dostavila Općina Novo Sarajevo, aktom broj: 01-49-1105/15 od 14.05.2015. godine, Stranka demokratske akcije je koristila prostor površine 81,40 m² u vlasništvu Općine Novo Sarajevo, bez plaćanja naknade.
- Uvidom u Ugovor o ustupanju prostorija na korištenje od 07.09.2009. godine, utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije koristila, bez naknade, prostorije u vlasništvu Općine Foča-Ustikolina, površine 62,89 m².

Stranka demokratske akcije je korištenjem poslovnih prostora u vlasništvu općina, bez plaćanja zakupnine, primila nenovčane donacije, koje je u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Zakonom o finansiranju političkih stranaka imala obavezu da evidentira u poslovnim knjigama i prijavi u godišnjem finansijskom izvještaju za 2014. godinu.

² Političke partije dužne su da vode evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te da izdaju potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga. Ovlašćeno lice u političkoj partiji uplaćuje članarinu i dobrovoljne priloge neposredno na transakcijski račun političke partije najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema uplate.

³ Dopis Opštine Srebrenica broj: 01-014-229/15 od 19.05.2015. godine.

b) Stranka demokratske akcije prekršila je odredbu člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizijom je utvrđeno da su prilozi fizičkih lica u iznosu od 697.257,84 KM i pravnih lica u iznosu od 131.812,70 KM uplaćeni na transakcijske račune nižih organizacionih dijelova stranke, odnosno nisu uplaćeni na transakcijske račune Centrale stranke, što je suprotno odredbama člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Stranka demokratske akcije je u 2014. godini primila priloge fizičkih lica u ukupnom iznosu od 1.393.102,59 KM i priloge pravnih lica u ukupnom iznosu od 173.812,70 KM. Uvidom u izvode sa transakcijskog računa Centrale stranke, utvrđeno je da su na ove transakcijske račune uplaćeni samo prilozi fizičkih lica u iznosu od 695.844,75 KM i prilozi pravnih lica u iznosu od 42.000,00 KM koji čine prihode Centrale Stranke demokratske akcije.

c) Politička stranka prekršila je odredbe člana 11. i člana 12. stav (1), stav (3) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljene revizije godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Stranka demokratske akcije nije pravilno evidentirala prihode, rashode i obaveze u poslovnim knjigama, čime je prekršila odredbe člana 11. i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Stranka demokratske akcije nije vršila usaglašavanje svojih obaveza sa dobavljačima, što za rezultat ima pogrešno iskazane obaveze, rashode i prihode. Takođe je utvrđeno da se poslovni događaji ne evidentiraju ažurno niti na osnovu potpune i ispravne dokumentacije i da se ne vrši redovan popis imovine i obaveza stranke, što je suprotno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. U postupku revizije je utvrđeno da stranka nije uspostavila i vodila pravilne evidencije o osnovnim sredstvima, te da je poslovne događaje nastale u 2012. godini evidentirala u toku obavljanja revizije finansijskih izvještaja za 2014. godinu i to na osnovu nepotpune finansijske dokumentacije.

Obzirom da je finansijske izvještaje sačinila na osnovu nepotpunih evidencija, stranka je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka-u daljem tekstu: Pravilnik.

Stranka demokratske akcije nije u skladu sa zahtjevom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 03-07-6-256-60/15 od 04.05.2016. godine, dostavila specifikaciju izvršenih usluga i medijskog zakupa po računu dobavljača „Mita group“ d.o.o. Sarajevo broj: 150Z-09-2014 od 30.09.2014. godine, kako bi Služba za reviziju izvršila kontrolu iskazanih troškova propagande, čime su prekršene odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja za 2014. godinu, utvrđeno je da stranka nije u poslovnim knjigama ispravno evidentirala nabavku osnovnog sredstva-poslovnog prostora stranke u Zvorniku.

Uvidom u Izvod iz knjige uloženi ugovora o prodaji poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža od 14.05.2013. godine, utvrđeno je da je Stranka demokratske akcije vlasnik poslovnog prostora u Zvorniku. Prema navedenom dokumentu i poreskoj fakturi broj: 1/13 od 11.04.2013. godine, vrijednost poslovnog prostora iznosi 117.000,00 KM. Stranka demokratske akcije je zaključno sa 31.12.2014. godine u svojim poslovnim knjigama evidentirala nabavku osnovnog sredstva u iznosu od 67.000,00 KM.

Na zahtjev revizijskog tima, Stranka demokratske akcije je dostavila dokumentaciju o plaćanju preostalog iznosa od 50.000,00 KM. Prema dostavljenoj dokumentaciji, blagajničkim nalogima isplate Regionalnog odbora SDA Srednje Podrinje i nalogima naplate dobavljača „Grakis“ d.o.o. Zvornik, utvrđeno je da su sredstva u iznosu od 50.000,00 KM isplaćena gotovinski u toku 2012. godine. Na osnovu izjava fizičkih lica koje ne sadrže broj i datum, utvrđeno je da su sredstva pribavljena uplatama fizičkog lica u iznosu od 10.000,00 KM za uplatu izvršenu dobavljaču „Grakis“ d.o.o. Zvornik dana 10.12.2012. godine, te pet fizičkih lica u iznosima od po 8.000,00 KM za uplatu izvršenu dobavljaču „Grakis“ d.o.o. Zvornik dana 10.09.2012. godine

u iznosu od 40.000,00 KM. Takođe je utvrđeno da stranka ne posjeduje blagajničke naloge uplate koji treba da sadrže broj naloga, datum uplate sredstava i podatke o donatoru (ime i prezime), niti je promet gotovinom evidentiran kroz blagajnički dnevnik-izvještaj.

Uvidom u Nalog za knjiženje iz 2015. godine, utvrđeno je da je stranka, dana 05.01.2015. godine, u poslovnim knjigama za 2015. godinu izvršila knjiženje poslovnih događaja nastalih 2012. godine, tj. evidentirala je priloge fizičkih lica u ukupnom iznosu od 50.000,00 KM, nabavku poslovnog prostora, te promet ostvaren putem blagajne RO SDA Zvornik.

- (2) Revizijom finansijskih izvještaja Općinske organizacije SDA Tešanj za 2014. godinu, utvrđeno je da stranka nije u poslovnim knjigama pravilno evidentirala nabavku osnovnog sredstva-poslovnog prostora stranke u Tešnju. Stranka je u poslovnim knjigama nabavku osnovnog sredstva od pravnog lica „Farex“ d.o.o. Tešanj evidentirala na kontu Građevine u izgradnji u iznosu od 74.794,31 KM. Uvidom u dokumentaciju o nabavci poslovnog prostora, utvrđeno je da je 22.000,00 KM kompenzirano sa kupcem „Farex“ d.o.o. Tešanj kojem je stranka tokom 2010. godine prodala stan (garsonjeru) u svom vlasništvu po cijeni od 22.000,00 KM. Kontrolom poslovnih knjiga, utvrđeno je da je stranka tek u 2014. godini isknjižila iz poslovnih knjiga stan (garsonjeru), te da je prenijela knjigovodstvenu vrijednost stana na dan 30.06.2014. godine na konto Građevine i izgradnji u iznosu od 21.432,31 KM.

Prema knjigovodstvenim evidencijama, stranka je po osnovu prodaje stana ostvarila dobit u iznosu od 567,69 KM. Obzirom da je potraživanje od kupca iznosilo 22.000,00 KM, stranka je u istom iznosu trebala zatvoriti konto Obaveza prema dobavljaču, odnosno uvećati vrijednost poslovnog prostora na kontu Građevine i izgradnji.

Na osnovu navedenog, smatramo da stranka nije vodila poslovne knjige na pravilan način što za rezultat ima pogrešne knjigovodstvene evidencije o imovini stranke i pogrešno iskazivanje prihoda od prodaje imovine.

- (3) Stranka demokratske akcije nije pravilno iskazala podatke o stanju blagajne Kantonalnog odbora SDA Unsko-Sanskog kantona. Stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala početno stanje novca u iznosu od 20,15 KM, što ne odgovara podacima iz dnevnika blagajne. Uvidom u dnevnik blagajne broj 1 od 06.01.2014. godine, utvrđeno je da je početno stanje gotovine iznosilo 15,75 KM. Služba za reviziju je, takođe, utvrdila da dnevnici blagajne nisu popunjeni pravilno, te da nalozi isplate ne sadrže potpis primaoca sredstava.

- (4) Stranka demokratske akcije nije u poslovnim knjigama i obrascima godišnjeg finansijskog izvještaja pravilno iskazala prihode iz budžeta Republičke izborne komisije Republike Srpske, čime je prekršila odredbe člana 13. i 19. Pravilnika.

Kontrolom izvoda sa transakcijskih računa Centrale SDA, utvrđeno je da je Republička izborna komisija Republike Srpske po osnovu pokrića dijela izborne kampanje isplatila Stranci demokratske akcije sredstva iz budžeta u iznosu od 60.575,95 KM. Stranka je, međutim, u svojim poslovnim knjigama prihode iz budžeta umanjila za sredstva u iznosu od 7.000,00 KM koja je prebacila Koaliciji organizacija civilnog društva „Prvi mart“. Sredstva su isplaćena na osnovu Zahtjeva za uplatu finansijskih sredstava u kojem je navedeno će se sredstva utrošiti u skladu sa dogovorom Koalicije Domovina, i to na aktivnosti nadziranja Općih izbora 2014. godine i isplatu posmatrača.

Imajući u vidu da Stranka demokratske akcije nije finansijska sredstva isplatila nekoj od članica Koalicije „Domovina“ nego udruženju, Koaliciji organizacija civilnog društva „Prvi mart“, smatramo da nije trebala umanjiti prihode iz budžeta za sredstva u iznosu od 7.000,00 KM, već da je u svojim poslovnim knjigama trebala iskazati troškove u navedenom iznosu.

- (5) Prema podacima iz izvoda otvorenih stavki na dan 31.12.2014. godine, utvrđeno je da Stranka demokratske akcije nije iskazala sve obaveze, niti je evidentirala sve troškove po računima za izvršene usluge ili nabavljene robe u 2014. godini.

- Uvidom u Izvod otvorenih stavki sa stanjem na dan 29.12.2014. godine koje je dostavio dobavljač „Centrotrans-eurolines“, utvrđeno je da stranka nije u poslovnim knjigama pravilno evidentirala obaveze prema ovom dobavljaču.
Centrala stranke je u obrascu 5 i poslovnim knjigama iskazala obaveze prema ovom dobavljaču u iznosu od 22.950,00 KM, i to: 21.800,00 KM po početnom stanju i 1.150,00 KM po računima iz 2014. godine. Prema podacima koje je dostavio dobavljač, obaveze Centrale Stranke demokratske akcije na dan 31.12.2014. godine iznose 4.789,00 KM i sve su nastale po računima iz 2014. godine.
Služba za reviziju je utvrdila da stranka nije u svojim poslovnim knjigama evidentirala troškove po računu broj: 2207-477 od 29.09.2014. godine u iznosu od 800,00 KM i računu broj: 2207-453 od 30.09.2014. godine u iznosu od 2.839,00 KM.
- Centrala Stranke demokratske akcije nije u svojim poslovnim knjigama iskazala obaveze prema dobavljačima „Pres-sing“ d.o.o., „Atal group“ i Hotel „Bristol“.
Naime, stranka je u poslovnim knjigama iskazala pretplatu, odnosno avansu uplatu sredstava prema dobavljaču „Pres-sing“ d.o.o. u iznosu od 93,60 KM, „Atal group“ u iznosu od 65,99 KM i Hotelu „Bristol“ u iznosu od 305,00 KM. Prema podacima iz izvoda otvorenih stavki koje su dostavili navedeni dobavljači, utvrđeno je da obaveze Centrale SDA na dan 31.12.2014. godine prema dobavljaču „Pres-sing“ d.o.o. iznose 643,50 KM, dobavljaču „Atal group“ u iznosu od 50,00 KM, te dobavljaču Hotel „Bristol“ u iznosu od 678,00 KM.
- Uvidom u Izvod otvorenih stavki sa stanjem na dan 31.12.2014. godine koji je dostavio dobavljač „Bosnia hoteli“, utvrđeno je da obaveze stranke prema ovom dobavljaču iznose 8.921,50 KM, dok je Centrala stranke u obrascu 5 i poslovnim knjigama iskazala obaveze prema ovom dobavljaču u iznosu od 8.792,50 KM.
- Centrala SDA je u poslovnim knjigama i obrascu 5 godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala obaveze prema dobavljaču „Park“ d.o.o. u iznosu od 9.356,10 KM. Prema podacima iz Izvoda otvorenih stavki, obaveze stranke prema ovom dobavljaču iznose 14.501,20 KM.
- Stranka demokratske akcije je u finansijskom izvještaju iskazala obaveze prema dobavljaču Služba za zajedničke poslove FBiH u iznosu od 52.200,00 KM, dok prema podacima iz Izvoda otvorenih stavki, obaveze stranke na dan 31.12.2014. godine iznose 115.480,00 KM.
- U obrascu 5 finansijskog izvještaja iskazane su obaveze OO SDA Novi grad Sarajevo prema dobavljaču „Hayat“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 6.000,00 KM. Prema podacima iz Izvoda otvorenih stavki na dan 31.12.2014. godine, ova općinska organizacija nema obaveze prema dobavljaču „Hayat“ d.o.o. Sarajevo.
- Uvidom u izvode otvorenih stavki na dan 31.12.2014. godine, utvrđeno je da Centrala Stranke demokratske akcije u svojim poslovnim knjigama iskazuje obaveze prema dobavljačima KJKP „Rad“, „AC Quatro“, „Holiday in“ i „ZOI 84“ u većem iznosu u odnosu na potraživanja dobavljača.

Takođe je utvrđeno da stranka nije u obrascu 5 iskazala sve obaveze Centrale SDA po osnovu bruto plata, ugovora o djelu i ostale obaveze u ukupnom iznosu od 444.866,70 KM, obaveze Kantonalnog odbora Unsko-Sanskog kantona po osnovu bruto plata u iznosu od 11.499,62 KM, te obaveze Općinskog odbora Tešanj po osnovu bruto plata i ostalih obaveza u iznosu od 12.577,20 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁴ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, na osnovu broja birača, Stranka demokratske akcije je mogla potrošiti sredstva u iznosu od 2.722.501,24 KM.

Stranka demokratske akcije je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove kampanje u iznosu od 990.593,46 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Stranci demokratske akcije da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da vodi evidencije o primljenim priložima,*
- *da se, u skladu sa članom 6. stav (2) Zakona, dobrovoljni prilozi u novcu uplaćuju na transakcijski račun centrale političke stranke,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi potpune evidencije o приходima i rashodima i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

Takođe se preporučuje:

- *da u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziju FBiH vrši redovan popis imovine i obaveza stranke,*
- *da uspostavi i vodi pomoćne evidencije o osnovnim sredstvima,*
- *da izvrši popis imovine i provede odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama,*
- *da gotovinsko poslovanje uskladi sa propisima kojima je regulisana ova oblast⁵ i*
- *da sadržaj potvrde o primljenim priložima koje izdaje fizičkim i pravnim licima usaglasi sa odredbama člana 6. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Stranka demokratske akcije dostavila je izjašnjenje na Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja-Opći izbori 2014. godine. Stranka je uz primjedbe dostavila i ispravljene obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja, čime je djelimično otklonila nedostatke utvrđene u Preliminarnom izvještaju.

Stranka demokratske akcije je osporila nalaze revizije kojim je utvrđeno da je stranka prekršila odredbe člana 5. stav (4) i člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka. U svom izjašnjenju, stranka je navela da nema obavezu da iskazuje nenovčane donacije po osnovu korištenja poslovnih prostora općina bez naknade jer se prostori koriste u skladu sa odlukama općina, te da korištenje prostora općina bez naknade nije zabranjeno odredbama člana 8. Zakona o finansiranju političkih stranaka. Stranka demokratske akcije je istakla i da niži organizacioni odbori imaju svoje transakcijske račune preko kojih obavljaju poslovanje, a da Centrala stranke vrši evidentiranje u poslovnim knjigama.

⁴ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

⁵ Stranka je nabavku osnovnog sredstva izvršila gotovinom, putem blagajne u iznosu od 50.000,00 KM.

Imajući u vidu odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka, Služba za reviziju nije uvažila gore navedene primjedbe Stranke demokratske akcije.

U pogledu nalaza koji se odnosi na prekršaj odredbe člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je navela da nije imala saznanja da je primila priloge pravnih lica koja su sklapala ugovore o javnim nabavkama radova i roba sa organima izvršne vlasti, da Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine nije utvrdila da donacije koje je Stranka demokratske akcije primila od navedenih pravnih lica potiču iz pravnih poslova javnih nabavki radova i roba sa organima izvršne vlasti na svim nivoima u Bosni i Hercegovini, te je konstatovala da nije prekršila odredbu navedenog člana Zakona o finansiranju političkih stranaka. Stranka demokratske akcije je, takođe, dana 22.06.2016. godine obavijestila Centralnu izbornu komisiju Bosne i Hercegovine da će priloge koje je primila suprotno odredbama člana 8. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka vratiti donatorima, te je dana 23.06.2016. godine dostavila i nalog uplate kojim je izvršila povrat sredstava Udruženju građana Klub patriotske lige u iznosu od 4.200,00 KM. Takođe, stranka je izvršila povrat donacija sljedećim pravnim licima koja su u 2014. godini imala sklopljene ugovore o javnim nabavkama radova i roba sa organima izvršne vlasti na svim nivoima u Bosni i Hercegovini čija je vrijedost veća od 10.000,00 KM: "Amko komerc" d.o.o. u iznosu od 20.000,00 KM, "As" d.o.o. u iznosu od 2.000,00 KM, "Doboj putevi" d.d. u iznosu od 3.000,00 KM, "Junuzović-Kopex" d.o.o. u iznosu od 2.500,00 KM, "Bucomerc" d.o.o. u iznosu od 2.500,00 KM, "Lepenica Company" d.o.o. u iznosu od 500,00 KM, "Džekos" d.o.o. u iznosu od 5.000,00 KM i „Bosman“ u iznosu od 5.000,00 KM.

Služba za reviziju je uvažila sve argumentovane primjedbe stranke, te je korigovala nalaze revizije.

Šef odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Pomoćnik revizora

Anela Burdžović-Kapić

Šef Službe za reviziju

mr.sc. Hasida Gušić